

DE FRIEZEN IN ENGELAND

ONDER DE

R O M E I N E N ,

DOOR

J. H. HALBERTSMA.



In den nazomer van 1859, van Italië over Engeland huiswaarts keerende, had ik het genoegen met mijnen vriend, den beroemden oudheidkundige Charles Roach Smith, in Kent, eenige belangrijke woorden te wisselen over de volken, die achtereenvolgens Brittanje bezocht hadden, en daaronder ook mijne landgenooten. Ik vroeg hem, of hem ook sporen waren voorgekomen van eenig verblijf der Friezen, gedurende de overheersching der Romeinen. Zijn antwoord was ja, en den volgenden dag zond hij mij de volgende schriftelijke opgave:

„ An inscription found at Binchester in the county of
 „ Durham. It is fragmentary and appears to have been
 „ erected by a soldier named *Amandus* belonging to a
 „ cohort of the Frisians station at *Vinovia* (Binchester).
 „ It is as follows.

.

 . AMAND . . .
 EX . C . FRIS . . .
 VINOVIE
 V . S . L . M . (1)

(1) Reeds door Dr. C. Leemans vermeld in zijne verhandeling *Grafsteen van eenen Frieschen ruiter gevonden in Engeland*, opgenomen in *De wijje Fries*, III, blz. 11. (Redactie.)

- „ The *Frisii* are mentioned in the military diplomas temp.
 „ Trajan and Hadrian as being in Britain with the *Lin-*
 „ *gones* (from Spain) and the *Nervii* (from Germany).
 „ The *Frixagi* (probably the *Frisii*) are mentioned as
 „ being in Britain in the *Notitia dignitatum*, etc.
 „ Found at the Roman station now called Melandra-
 „ castle a stone, 16 inches long:

CHO . I

FRISIA/O

OVALV . IT

AKIS

„ It is now in the wall of the farmhouse there. C. R. S.²

Behalve als *Frisii*, komen de Friezen bij Plinius ook voor als *Frisiabones*, door de varianten gewisseld met *Frisiapones*. Een omschrift bij Gruterus (532, 7) heeft *Frisavones* (2).

De *Frixagi*, in de *Notitia dignitatum*, staat gelijk met *Friskagi*, en dit met *Friskawi*.

De Friezen dienden alzoo bij gansche cohorten onder de Romeinen in Engeland (3). Zij waren dus in de gelegenheid, om zich met de inwoners, hunnen aard en hunne zeden, de plaatselijke gelegenheden des lands en de strategische positiën, benevens de vruchtbaarheid, den rijkdom en de schoonheid van Brittanjes bodem boven dien van hun eigen vaderland bekend te maken. Wie verwondert zich dus over den rustelloozen ijver, over de stoutmoedigheid en het goed geluk, waarmede hunne stamgenooten, toen de Romeinen het land verlieten, dit schoone eiland onophoudelijk aanvielen, en eindelijk met hunne bondgenooten de Anglen en Saxen veroverden? Procopius spreekt slechts van drie volken, die het eiland bewoonden, de Anglen, de Friezen en de Britten.

(2) Zie *De vrije Fries*, III, blz. 10. (Red.)

(3) Vergelijk de *Navorscher*, III, blz. 351, IV, 280, en over eene cohorte Bataven, aldaar mede gediend hebbende, *Nav.* II, blz. 250. (Red.)